

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap 6 u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 261. szám.

Hétfő, november 15.

Győzelmes harcaink az oroszszal.

Budapest, nov. 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

A Czartorysktól északnyugatra fekvő ellenséges állásba betörtünk, 1500 orosz és 4 géppuskát zsákmányoltunk.

Rafalawkától nyugatra az orosz támadásokat visszavertük, különben a Sapanownál lefolyt kézigránátharcokon kívül a gyalogsági tevékenység az egész arcvonalon szünetel.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, nov. 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, november 14.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg és Lipót bajor herceg tábornagyok hadesoportjánál a helyzet változatlan.

Linsingen tábornagy hadesoportja:

Podgacienél, Czartorysktól északnyugatra német csapatok betörték az oroszok állásába, 1500 orosz elfogtak és 4 gépfegyvert zsákmányoltak.

A kevel-sarini vasutól északra az oroszok támadása az osztrák-magyar csapatok vonala előtt megfiusultak.

Diadalmas előnyomulásunk Szerbiában.

Budapest, nov. 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

A Kövess-hadsereg sikeres hegyi harcokban tovább halad.

A visegrádi csoport heves harcok után az alsó Lim területéhez közeledett.

A Javor felé vezető úton Kragjergiew Sanac magaslátot, az Ibar völgyében a Planinica-hegyhát északi lejtőjét értük el. A felső Rasina területén a vert ellenség Brusán és Plocán át visszavonult. A hadsereg e harcokban 13 tisztet és 1200 főnyi legénységet ejtett foglyul.

A Gallwitz-hadsereg az ellenséget a Toplica völgyébe szorítja vissza, csatlakozólag a bolgár haderők mindenütt előrehaladnak.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, nov. 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, november 14.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

Kövess és Gallwitz tábornokok hadseregei az ellenséget részben makacs harcokban az egész arcvonalon ismét visszavetették, 13 tisztet és 1760 főnyi legénységet elfogtak és két ágyút zsákmányoltak.

Bojadjeff bolgár tábornok hadserege német csapatokhoz csatlakozva, előnyomulóban van a déli Morava felől.

Az olasz háború.

Budapest, nov. 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Már az új esata kezdetekor elmondották az olasz hadifoglyok, hogy Görz városát — ha nem sikerül elfoglalni — össze fogják lövöldözni az olaszok. Tényleg, már a nagy harcok első napjaiban számos lövedék hullott a városra, tegnap pedig az ellenség nehéz tüzérsége a megvívhatatlan hídfőn keresztül hevesen bombázta Görzöt. Ezalatt az olaszok eredménytelen támadásai főképpen a doberdói fensík északi része ellen irányultak.

Monte San Michele-től északkeletre arcvonalunk egy része átmenetileg az ellenség kezére került, de estére ellen-támadással teljesen visszafoglaltuk.

Az olaszok valamennyi többi előretörését véresen visszavertük.

A Monte dei Sei Busitól délre fekvő szakasz előtt, valamint a görzi hídfő előtt már ágyutüzünk megfiusított minden támadási kísérletet.

Több repülőgépünk bombázta Veronát.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

hadikölesönök sikerei, talán nagyobb mértékben, mint a harcéri győzelmek, közelebb visznek a békéhez: minden további ellenséges erőfeszítés hiábavalóságának kényszerű belátásához. A magyar nemzet igen nagy véráldozattal, fiaink páratlan vitézségével jelentős mértékben járult hozzá a harcéri helyzetnek reánk nézve kedvező alakulásához. Nem lehet kisebb a magyar nemzet erőfeszítése, áldozatos készsége most sem, amidőn ellenségeink fogyó reménykedés közepette aggódva lesik barátaink pedig rendületlen bizakodással várják a harmadik gazdasági és pénzügyi próbatétel nagyjelentőségű eredményét. Az eddigi jegyzések már is oly hatalmas összegre rúgnak, országsszerint mindenütt a hadikölesön sikeréhez fűződő életbevágó érdekeink oly hazafias megértésre és lelkes felkarolásra találtak, hogy mindezekre támaszkodva a hátralevő pár nap alatt — ha a nagy célt szem előtt tartva, minden tényező lankadatlanul tovább munkálkodik, — a magyar nemzet oly fényes pénzügyi diadalt arathat, mely egész jövődjére döntő hatással lehet.

— **A hadikölesön.** A vármegyei központi hitelszövetkezettől az új hadikölesőre még naponta szép eredményekkel történnék jegyzések: Szenetván Mihály 32000 K., Prokisch Gyula, N. N. 20—20000 K., Prandell R. 10.000 K., özv. Perkovatz József 7000 K., Svirtlich Alajos 5000 K., Grosz Mártonné 4000 K., Matula József 3000 K., Hoffmann Károly 2000 K., Ambrózy József, Ormay Lajos 1000—1000 K., Maczelka János 600 K., Weiser Adolf és Gardinovaeski Mita 500—500 K., Klementis Teréz 400 koronát jegyzett. A jegyzési határidő e hét szerdájáig: remélhető, hogy addig még tetemesebb összeggel fognak szaporodni a jegyzett összegek. A megyei árvaszék útján is szép számmal szaporodtak a jegyzések, közel egy millióra rúgnak az egyes kiskorúak javára történt jegyzések. Ennek lehetővé tétele főleg annak köszönhető, hogy az Orsz. Központi Hitelszövetkezet a nála hetéltént elhelyezett összes árvapénzeknek azonnali visszafizetésére késznek nyilatkozott.

— **Adományok.** Dutsch Zsigmondné és Dutsch Emilné 10—10 koronát adományoztak lapunk útján ingyen tejre.

A Welner-testvérek cég pedig 25 koronát adományozott a katonák karácsonyfájára az országos gyűjtéshez.

— **A hadikötvény magasabb ára.** A közönség körében az a nézet terjedt el — és ez az egyes vidéki lapokban is utat talált, hogy a harmadik hadikölesön kötvényeinek ára november 1-től kezdve 30 fillérről megdugult és így azok, akik a jegyzési idő másik felében jegyeznek, 30 fillér „büntetéspénzt” kötelesek fizetni. Ismételt és nyomatékosan hangsúlyoznunk kell, hogy ez a nézet teljesen téves! Mert a 30 filléres árkülönbözetnek az a természetes magyarázata, hogy a most kibocsátásra kerülő hadikötvények kivétel nélkül folyó évi november hó 1-től kamatoznak, holott a november hó folyamán jegyzők tulajdonképpeni része a jegyzett összeget november 1-e után bocsátja a kincstár rendelkezésére, tehát november hó 1-től a befizetés napjáig a kamatszélvény révén illetéktelen kamatot élvez. Ennek az időközi kamatnak a kincstár javára való megtérítésére szolgál a 30 filléres árkülönbözet a november 1-ét követő jegyzéseknél.

— **Fogyasztási adó bérbeadása.** A nagybeeskereki pénzügyigazgatóság közli, hogy Zsombolya község borital- és hús-fogyasztási adóbérlete az 1916. évre nyilvános árverésen bérbeadandó. Kikiáltási ár boritalra 27.888 K 17 f., hús-fogyasztásra 6823 K 89 f. Összesen 34.712 K 07 f. Az árverés nov. 25-ikén d. e. 9 órakor lesz.

— **Három vármegye közel félmillió adománya feldult tüzhelyeink javára!** Az egész ország hazafias lelkesedéssel karolja fel azoknak a honpolgároknak az ügyét, akinek otthonát a háboru eipusztította. Az általános adakozásból azonban fokozottan veszi ki részét azoknak a vármegyéknek közönsége, melyek földrajzi fekvésüknek fogva legközelebb estek az immár elmúlt veszedelemhez. Itt a lakosság úgy látszik a másokkal való együttérzést

egybefoglalja a kiállt aggodalom érzelmével és afelett való megkönnyebbülésében, hogy a csapástól megmenekült, sokszorosán áldoz azoknak javára, akikre ugyancsak a csapás lesújtott. Így aztán kezdetben esekélynek mutatkozó adományok hatalmas összegekre növekedtek. Borsod-vármegye például egyszerűen csak annyit közölt a Khuen-Héderváry Károly gróf elnökele alatt álló Feldult Tüzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottsággal, hogy a vármegye közönségének körében gyűjtést indít a károsultak javára. Ez az egyszerű bejelentés 200.000 koronát eredményezett! Heves-vármegye törvényhatósági bizottsága 2000 koronát szavazott meg egy újrafelépítendő falu községének felépítésére és ugyancsak gyűjtést indított. Ma Heves-vármegye adománya körülbelül 100.000 koronát tesz ki. Nógrád-vármegye törvényhatósága 5000 koronát adományozott. Hozzájárult azóta a gyűjtés eredménye, mely október végén elérte a 130.000 koronát. Ez a vármegye azonban összesen eddig 165.000 koronát adott, mert az előbb említett két összegben kívül a vármegye állategészségügyi alapszaból is megszavazott további 30.000 koronát haszonállatok beszerzésére, esetleg gazdasági felszerelésre. Ezzel Nógrád-vármegye különösen szép példát adott, mert hiszen ahhoz, hogy a sújtott vidék lakosságát igazán talpraállítsuk, nem elég felépíteni számukra a pusztá falvakat, hanem gondoskodni kell arról is, hogy az új otthon fölkéletes legyen mindabban, ami az élet folytatásához, az új élet megkezdéséhez kell.

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybeeskereki vöröskereszt vasúti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybeeskereki vöröskereszt-egylet vasúti állomásán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **A Városi Mozi szombati és vasárnapi előadásai ismét azt bizonyítják, hogy a mozi bérletje a legjobb igyekezettel teremti meg az igazi művészi mozielőadásokat Nagybeeskereken. Ugy a szombati, mint a vasárnapi előadásokon színter került drámák a mozi technika remekai és valóságos művészi alkotásai. Remek képek, egyszerű látványok sorozata vonult el szemünk előtt s a filmdarabok előadói mind egytől-egyig művészi alakítást nyújtának. Növeli az előadások hatását Rácz Péter cigányzenekarának játéka is, úgy, hogy a Városi Mozi mindenben kitűnő s emellett olcsó élvezetet nyújt a nagybeeskereki közönségnek.**

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Soceneánt Péter gk. földműves és Hadnagy Mária rk.

Születések: Szmederevtyevity Tódé gk. napsz., fiu. — Szávity Emilia gk. napszamosnő, fiu. — Kunits Miklós rk. banktisztviselő, fiu. — Rácz Antal rk. napsz., fiu. — Hieber Hugó ág. ev. üveges, leány. — Szücs István rk. hivatalos, fiu. — Brunet Géza rk. megyei iroda s.-tiszt, fiu. — Hegedűs József rk. ispán, leány. — Czveity György gk. földműves, leány. — Markovits Szilárd gk. őrmester, leány.

Halálozások: Kádity Vecáné gk. 73 éves, aggkór. — Perc Zsivanka gk. 16 éves, tüdőlob. — Moskovicz Dávidné izr. 62 éves, cukorbeteg. — Zárity Pál gk. 27 éves borbély, tüdővész. — Mészáros István rk. 68 éves napszamos, aggkór. — Fekete Róza ref. 38 éves napszamosnő, dermegőres. — Zsurma Lázár gk. 55 éves napsz., tüdőtagulás. — Guttmann Emma izr. 33 éves, szervi szívbeteg. — Spitzer Ibolya izr. 7 éves, veselob. — Kospál Ferenc rk. 49 éves földműves, agyhüdes. — Hochländer Ferenc rk. 59 éves napszamos, szívhibés. — Riesz Magdolna rk. 16 éves házieseléd, hasihagymáz.

— **A Népirodából.** Kezdi irodistanó állást keres. Cím a népirodában.

Diana sósborszesz

a legerősebb háziser úgy belsőleg cukorra cseppenként, mint külsőleg bedörzsölésre. Hatása fájdalomcsillapító, étvágygerjesztő, frissítő, hűsítő.

Ára 60 fillér.

Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.

539—50.34

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A balkáni hadszíntér.

Budapest, nov. 15. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szófiából sürgönyzik hivatalosan e hó 14-ikéről:

Az operációk az egész fronton javunkra fejlődnek. A Vardar jobb partján a franciák ellen, akik a Karasu északi partjára átmertek, ellentámadást intézünk s visszakergetjük őket a folyón. A francia vezérkarnak az az állítása, hogy sikerült a Iepeliste—krivolák—gradeokoi vonalat a legutóbbi operációk eredményeképpen megszállani, tisztára kitalálás. A franciák tényleg tartották ezt a vonalat csapataink megérkezése előtt, de azóta minden fáradozásukat, hogy észak felé előnyomuljanak, nagy veszteségeket okozva nekik, megghusítottuk. (M. T. I.)

Görögország és az entente.

Budapest, nov. 15. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Londonból sürgönyzik:

A szövetségesek diplomatái és a görög kabinet között eszmecsere folyik. Görögországnak a szövetséges csapatokkal szemben való magatartása dolgában. Az angol, francia és orosz követek Skuludisz miniszterelnökkel közölték, hogy azt kívánják, miszerint Görögország jelentse ki, hogy milyen magatartást tanúsítana, ha a szövetségesek csapatai görög területen keresnének menedéket és hogy különbséget tenne-e a szövetséges csapatok és a szerbek között.

A cár és a trónörökös Rigában.

Budapest, nov. 15. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szentpétervárról sürgönyzik:

A cár a trónörökösrel Revalba, onnan Rigába utazott, ahol Radko Dimitriev parancsnok fogadta. A cár megtekintette az erődöket, majd átment a Duna balpartjára és szemlét tartott a Rigát védő hadtestek fölött. Innen Wittelakba ment az ottani erődítések megtekintésére.

A menekülő szerb kormány.

Budapest, nov. 15. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Bukaresti jelentés szerint a szerb kormány az idegen követségekkel Cacakból Mitrovicába költözött.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Göttnann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.